

אבל לא ירחץ עמו בקטנה, שכיון שהיא קטנה, הרי הוא מעלה את המים על חבירו, ונמצא שמהנהו.

וישן עמו במטה.

רבי יהודה אומר: מה ששנה תנא קמא שישן עמו במיטה, היינו דווקא בימות החמה, שאז אינו נהנה מחימומו. אבל לא ישן עמו במיטה בימות הגשמים, מפני שהוא מחממו ומהנהו, כדכתיב: "אם ישכבו שנים וחס להם".

ומיטב עמו על המטה, משום דבכהאי גוונא אין חימום (146).

ואוכל עמו על השולחן, ואין גוזרין שמא יאכל ממנתו של חבירו (147).

ורפואת ממון — היינו רפואת בהמתו, ואסור לו לרפאותה, שהרי מהנהו (144).

אמר רב זוטרא בר טוביה אמר רב: אמנם אסור למדיר לרפא את בהמתו של המודר, אבל אומר לו המדיר: סם פלוני יפה לה לבהמה לרפואתה, סם פלוני רע לה. שכיון שאינו שם בעצמו את הסם עליה, אלא רק נותן לו עצה ברפואתה, הנאה דממילא היא — ומותר (145).

מתניתין:

ורוחץ המדיר עמו [עם המודר] באמבטי גדולה. שכיון שהיא גדולה, אין המים עולים על המודר בגלל חבירו, ואינו מהנהו.

שאפילו כשאין למודר ממה שיתרפא, דמצוה קא עביד, אפ"ה, כיון שהוא נותן לו משלו מיד ליד — אסור, כפי ששינוי שהמודר הנאה מחבירו ואין לו מה יאכל, שצריך שיניח חבירו על גבי הסלע, ולא שיתן מידו לידו ממש. ומיהו, כשהחולה אסר על עצמו נכסיו של רופא, אפשר שמותר אף בסם של הרופא, שהרי מן חיותיה לא אדרה. ר"ן.

146. וברא"ש כתב, דקמ"ל דלא חיישינן שמא ישן אצלו.

147. כתב הר"ש, דכיון שהדירו, מסתמא שונאין זה את זה יותר משני אכסנאין, שהדין הוא שמותר להם לאכול על שולחן אחד, זה בשר וזה גבינה, ואין חוששין שמא יאכל אחד משל השני.

והריטב"א כתב, דשאני נדרים דחמירי, ומזהר זהיר.

והרמב"ם בפירושו המשנה כתב: שמא יניח

144. ר"ן. וכנראה שכוונתו לומר, שהרופא מצוה קעביד, ולכן אין איסור כשמרפא את החולה, וכעין דברי הרא"ש.

וכתב הר"ן, דהיינו דווקא כשיש שם רופא אחר. אבל אם אין שם — מרפא את בהמתו, שהרי אין לך השבת אבידה גדולה מזו. ומכל מקום, אף כשיש שם רופא אחר, מותר לו לרפא את המודר עצמו, לפי שלא מן הכל אדם זוכה להתרפאות.

והרא"ש ותוס' כתבו, דלא הוי כמחזיר אבידה, שלהחזיר אבידה — מצוה היא, אבל אין מצוה לזון בהמתו [ועיין עוד בתוס']. וכן כתב הראמ"ה בדעת הרמב"ם. וכתב הטעם דלא הוי השבת אבידה, משום דאפשר דמרפא לה, ואפשר דקטיל לה. משא"כ גבי אדם, דספק נפשות הוא, שייך ביה מצוה.

145. וברפואת גופו, אפילו לשים את הסם בידיו על גופו של המודר — מותר. והיינו דוקא כשהסם של המודר, אבל משל המדיר — לא.